חלות שני עוכלן. שרירי [י] דילהו חלות שני של ליל המחרת: **שאינו עושה ליגה.** לאותו [יא] שעל המרן שהרי כל הלילה כשר להעלותן מן המרן ולמזבח [ו] דכתיב לא ילין חלב חגי עד בקר הא כל הלילה ילין: **עושה עיכול.** לשרירי דמערכה: **אין בהן עיכול לעולם.** וכל [יב] שפוקעין יחזיר ומועלין בהן עד שיעשו דשן: **כל היכא דמשכחא להו כו'.** הלכך פרשו קודם חלות נמי הרי הן עיכול בחלות ואפילו החזירן לאחר חלות [יג]: **אין מועלין בהן.** ולא [יד] צריך להחזירן. ויליף מידי מעילה גרסי' ולא נהנין מדרבנן: **ולא"ר חייא בר אבא.** נמי כרב יוסף: **וכן תני בר קפרא.** כרב יוסף: **רבה ורב חסדא במאי פליגי.** לומר דלא הוי עיכול בחלות: **בשמינים.** אפילו הוקשו לא הוי עיכול דשומנן מעכבן מליעשות דשן: **אילימא דלא ירדו.** אותן שמלאן בשחר בראש שלא במערכה: **אלא דירדו.** מן המזבח לאחר עמוד השחר מיבעי לך מי הוי כשאר לגיס ופסלים בעמוד השחר ותנן [טו] בפסולים כך אם ירדו לא יעלו [טו]: **או דילמא אין ליגה מועלת.** ולא נפסלו ויחזור ויעלם: **נשלחן מדמינן לה.** למזבח שאין לחם הפנים נפסל עליו אם לן בו לאחר זמנו: **דתנן אפי' היה על השלחן ימים כו'.** במנחות תנן לה סידר את הלחם ואת הבזיכין בחול בשבת והקטיר את הבזיכין [בשבת] פסולה לפי שמחוסרים בשבת [טז] זמן שלריכין לעמוד עליו שבעת ימים כילד יעשה זה שסידרם בחול בשבת ויחזור לשבת הבאה אפי' הוי כו': **או דילמא לקרקע עורה מדמינן לה.** דהא [יז] רלפת בנין היא כמותה ולא כלי שרת כשלחן: **מקטיר והולך לעולם.** דאפילו אמרינן ליגה מועלת בראש המזבח מסקינן להו במערכה [יח] שהרי פסולין שעלו לא ירדו: **רבא אמר לא יעלו.** דליגה מועלת והוו להו פסולין וכיון דירדו לא יעלו: **אם המזבח.** ומשחת את המזבח לרבות את הכבש: **ה"ג כלי שרת מניין [יט] כל הנוגע בהן יקדש: מהו שיקדשו פסולין.** הוא סבור לענין פדיון קמיבעיא ליה כגון מנחה טמאה שקדשה בכלי שרת מי קדשה קדושת הגוף ולא נפקא [יט] להו לחולין דקדשה כלי אע"פ שהיא טמאה או לא קדשה ותנן [כ] המנחות והנסכים שנטמאו יש [להם] פדיון ואם משקדש [כא] בכלי נטמאו אין להם פדיון: **א"ל תניתוה.** דמקדשין ואין להם פדיון: **א"ל לתחילה ליקרב קמיבעיא לי.** ולא לענין פדיון: **ושקבלו פסולין וזרקו את דמו.** אם עלה הבשר לא ירד: **מאי נאו** שקיבלו

חצות שני עוכלתן רב חסדא אמר עמוד השחר עוכלתן אמרי בי רב מאי טעמא דרב חסדא ומה חצות שאין עושה ליגה עושה עיכול עמוד השחר שעושה ליגה אינו דין שעושה עיכול פירשו קודם חצות והחזירן לאחר עמוד השחר רבה אמר חצות שני עוכלתן רב חסדא אמר אין בהן עיכול לעולם מתקיף לה רב יוסף ומאן לימא לן דחצות בראש המזבח משויא להו עיכול דילמא כל היכא דמשכחא להו משויא להו עיכול [א] שלחו מתם הלכתא כרב יוסף איתמר נמי א"ר חייא בר אבא [ב] אפירשו קודם חצות והחזירן אחר חצות לא נהנין ולא מועלין וכן תנא בר קפרא פירשו קודם חצות והחזירן לאחר חצות יוצאין מידי מעילה א"ל רב פפא לאביי וכי מאחר דשלחו מתם הילכתא כרב יוסף וא"ר חייא בר אבא וכן תני בר קפרא רבה ורב חסדא במאי פליגי פליגי אמר ליה בשמנים בעא מיניה רבא מרבה [ג] לינה מועלת בראשו של מזבח או אינה מועלת בראשו של מזבח היכי דמי אילימא דלא ירדו השתא לנו בעזרה אמרת דלא ירדו בראשו של מזבח מיבעיא ואלא [ג] דירדו לשלחן מדמינן לה דתנן [ד]אפילו הן על השלחן ימים רבים אין בכך כלום או דילמא לקרקע [ד] מדמינן א"ל [ה] אין לינה [ה] בראשו של מזבח קיבלה מיניה או לא ת"ש דאיתמר איברים שלנו בעזרה מקטר [ו] והולך כל הלילה [ז] לן בראשו של מזבח מקטר והולך לעולם ירדו רבה אמר יעלו רבא אמר [ד]לא יעלו ש"מ לא קיבלה מיניה ש"מ: כשם שהמזבח מקדש כו': [ח]תנו רבנן [1] הנוגע במזבח אין לי אלא מזבח כבש מנין ת"ל [2] את [ז] המזבח כלי שרת מניין ת"ל [3] כל [ח] הנוגע בהם יקדש [ט] בעא מיניה ר"ל מר"י [י] כלי שרת מהו שיקדשו את הפסולין א"ל תניתוה כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להן כך כלים מקדשין [יא] א"ל לכתחילה ליקרב קמיבעיא לי **אמרי** בי רב מ"ט דרב חסדא. אע"ג דאמרי בי רב [י] רב הונא ורב חסדא תלמידו [יא] שמא רב הונא נמי אמרה ופי' טעמו והש"ס קבעיא בלשון זה מ"ט דרב חסדא אי נמי מלינו שרב הונא רגיל לשנות דבריו כלאמר בגיטין (דף ז.) חסדא שמך וחסדאין מילך ובמסכת שבת (דף פב.) מ"ט לא שכיחת גבי רב חסדא דמחדדן שמעתתיה: **מה חצות שאין עושה ליגה כו'.** ורבה לטעמיה דאית ליה בסמוך אין ליגה מועלת בראשו של מזבח ואית ליה ק"ו דרב חסדא דאיכא למיפרך מה לחצות שכן עושה עיכול בראשו של מזבח דאם פקע לא יחזיר תאמר בעמוד השחר שאין ליגה פוסלת בראשו של מזבח כך פי' ה"ר מנחם זל"ל: **ורב חסדא אמר אין בהם עיכול לעולם.** ואיכא למימר דעמוד השחר שני יעשה עיכול מק"ו [יא] דחצות שהרי אינו עושה ליגה [יב] אלא לקרבנות היום שלפניו: **הילכתא כרב יוסף.** פירוש יפה אמר ואין זה פסק הלכה [ט] ולא שייך למיפרך הילכתא למשיחא דהא לבסוף נמי מוכח דלא פליגי עליה ואי"כ הלכה למה לי: **לא** נהנין. רבינו היה מפרש מן התורה כיון שהם לחמו של מזבח ומ"מ יצא מידי מעילה דכיון דחצות עוכלם נעשית מצותם ולא חזרה בהם מעילה [טו]: **לשלחן מדמינן לה דתנן אפילו היה על השולחן כו'.** תימה מנא ליה דלא פסול לאחר שבת כשנסדר בהילכתו וי"ל דלייק מלישנא יתירא דקאמר שאפי' הוא על השולחן כו' דמשמע שבת להוסיף אפי' בענין זה והא [יב] ליתא דהא דוקא משום שנסדר באחד בשבת שלא בהילכתו לא מיפסל כדאיתא שילחי שתי הלחם (מנחות דף ק.) ופרק אמר להם הממונה (יומא דף כט:) דטעמא [יב] דכלי שרת אין מקדשין שלא בזמנו ולא [יב] משני התם טעמא דשלחן אינו מקדש ליפסול בלינה כדאמר הכא דבעי למילף מיניה מזבח וע"ע אי מלי למימר דכי נסדר בהילכתו נעשה לחמו של שלחן טפי לא [יב] יפסל בלינה זה משמיענו ליישנא יתירא דאפילו על השלחן כו' והתם דפריך [יב] כיון דלילה אינו מחוסר זמן בי [יב] שמשי ליפסול ומשני כיון דנסדר שלא בהילכתו נעשה כמי שסדרו הקוף משמע אם סדרו בהילכתו נפסל בלינה י"ל דאתא למימר דאם נסדר בלילה כיון דלילה אין מחוסר זמן נפסל בלינה אבל נסדר בהילכתו ממש ביום השבת אפילו היה אם ימים רבים אינו נפסל דנעשה לחמו של מזבח [טו] מ"מ תימה למה לא תירץ מתחילה לפי סברתו כי נמי כלי שרת מקדש שלא בזמנו אתי שולחן דאינו נפסל עליו כלל בשום ענין דעל [כ] כרחין שום פסוק יש על דבר זה שאינו נפסל אפילו כי נסדר בהילכתו: הגה"ה [לא] **כבש מנין.** וא"ת לרבי יהודה דאמר (לעיל נט.) עזרה מקדשת כמזבח אמאי איצטריך את לרבויי כבש הא כיון דירד ע"ג רצפה יעלה כ"ש כבש וי"ל דשמא הא דעזרה מקדשת כמזבח היינו כשירין להקטיר עליה אבל פסולין לא [טו] להכי איצטריך קרא: **כלי שרת מהו שיקדשו את הפסולין.** פי' בקונטרס דלענין פדיון בעי א"ל תניתוה כו' א"ל לכתחלה ליקרב קמיבעיא לי ופשיט דמקדש מקבלו פסולין וזרקו את דמו מאי לאו שקבלו פסולין וזרקו פסולין דמשוס וזרקו פסולין אם עלו לא ירדו הא אם זרקוהו כשרים לכתחלה יעלו איכרים דזריקה מעלייתא היא אף על גב דקבלוהו פסולין דכלי שרת שקבלו בו הדם מקדשם פסולין לכתחלה ליקרב ולזרק כך פירש בקונטרס ותימה לפי' דא"כ תיקשי ליה מתני' [פד.] הלן והיולא והטמא שנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו כו' אם עלו לא ירדו משמע הא לכתחלה לא יעלו ואע"ג דנתקבל הדם בכשרות בכלי שרת דהא לא איירי מידי בנתקבל בפסול ועוד [לב] לן דמה ויצא דמה ונטמא דמה אמאי לא יעלו לר"ש כיון דכלי שרת מקדשין את הפסולין לכתחלה ליקרב ולריך לדחות כל הני כגון שישנן עתה בכלי חול דהוה ליה כירדו וכן נתערב בדם הפסולין דאמר יפסך לאמה ולא אמרינן דיקרב מיירי בהכי וכן הא דתנן (מנחות דף ק:) המנחות קבלו פסולים כלי שרת מקדש הדם ליקרב לכתחלה אבל האימורים לכתחלה לא יעלו ואם עלו לא ירדו, אי נמי זקרו לכתחלה לא יעלו ואם עלו לא ירדו. (א"ל תניתוה) [בא מני תניתא] שקבלו פסולין וזרקו את דמו ו' ומקתני שקבלו פסולים ולא זקרו פסולים (דפסולים לכתחלה) [ומשמע] דלכתחלה לא יעלו וכשרים בדיעבד ודוקא משום דקבלו פסולין וזרקו פסולים דנעבד דיפסל ליה בשר בזריקה פסולים דלא יעלו לכתחלה, אבל אם קבלו פסולים גרידא וזרקו כשרים דזריקה מעליא הוי לפי שקדשו כלי שרת אע"פ שקבלו פסולים, אפי' לכתחלה נמי יעלו לאימורים, וכמו כן הדם מזרק לכתחלה לפי דקדשו כלי שרת אע"פ שקבלו פסולים, וכמו כן כלי שרת מקדש פסולים לכתחלה ליקרב. וקשה מדקתמר לכתחלה ליקרב קא מבעיא לי מכלל לכתחלה נמי קא מבעיא ליה ליקרב בדיעבד אי לא, ולפ"ה לא היה לו לומר אלא ליקרב קא מבעיא לי. ועי"ק דהכא משמע דר"י אית ליה דכלי שרת מקדשים לכתחלה ובפ"ק דמנחות (דף ז.) משמע דסבר אין מקדשים דבעיא מיניה ר"ל כו' [בכתוב בתד"ה לי] ופ"ה התם כגון שנטמאת דקר"ל אם עלתה לא תרד אבל אם נכנסה לכלי אינה בטיל כך קדושה ליקרב לכתחלה לגזבח, אלמא דפשיטא [ליה] התם דאין מקדשין והכא פשיט דמקדשין. וע"ק מנלן לדמויי פסול דם לפסול איברים, דהתם אין הפסול באימורין העולין לגזבח וא"כ אין לאסרו להעלותו לכתחלה בגבינ הפסול שבקבלת הדם, אבל היכא שהפסול בעולין עצמו אינו דומה לבכשירין להעלותו לכתחלה. לכן נראה לר"ת דה"פ כלי שרת מהו שיקדשו פסולים לענין דיעבד דאם עלו לא ירדו כגון מנחה שנטמאת ומתה בכלי שרת ועלתה ע"ג מזבח. וא"ת מאי מבעיא ליה פשיטא דאם עלו לא ירדו מיפוק לי' למזבח עצמו מקדש. וי"ל דה"מ באיברים דלא מפסיק מגל, והכא קא מבעיא ליה היכא דעדיה עוד בכלי שרת ע"ג המזבח דהכלי מפסיק ביניתיים ומשום מזבח לא קדשה, ומבעיא ליה דאם כלי שרת מקדשה לענין דאם עלו לא ירדו. ת"ש מבעיא ליה לענין קמיצים פסולים שאין המזבח מקדשם אם לא קדשו בכלי ואם [אין] הכלי מקדשם אין המזבח מועיל להם כלום. [ואע"ל] מניתה כשם שהמזבח מקדש וכו' אלמא כלי שרת מקדש פסולין לכל הפחות כשעבו בכלי על המזבח. וא"ל לכתחילה ליקרב קמיבעיא לי'. וא"ת מאי קאמר לכתחלה ליקרב קמבעיא לי, פשיטא דלא קדשי לכתחלה דהא אמר לעיל בזבחים דמם דהם הפסולים יפסוך לאמה מת המתחלה יפסך לאמה נעמא דהם לא יזרוק, אלמא כלי שרת אינו מקדש לכתחלה ליקרב דאי מקדש למה יפסכו. וי"ל דכל הני דבמתניתין יכול למהדייה דאיירי שעיבן בכלי חול דאבדו קדושתן. (מגמתו) [בא מני תניתא] שקבלו פסולים כו', ולזקן קבלו פסולים וזרקו פסולים שכבר נעשית הזריקה מע"ה אם עלו לא ירדו, הא אם קבלו פסולים גרידא [ס"ל, לא שייך דין זה דאם עלו לא

לג א מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה יב:
לד ב מיי' פ"ס מהלכות תמידין ומוספין הלכה יג:
לה ג ד מיי' פ"ג מהל' פסולי המוקדשין הלכה יא:
לו ה מיי' שם הלכה יח יט:

שינויי נוסחאות

א] כש"מ נוסף ויצאו מידי מעילה ולא נהנין. ועי' רש"י ותי"ס: ב] בכתה"י נוסף א"ר יוחנן. וכן לקמן בסמוך: ג] נ"א לא צריכא דירדו מאי לשלחן כו' (כי"צ): ד] לקרקע עזרה (כי"צ, וכ"ה ברש"י): ה] לינה מועלת (ש"מ): ו] מקטיר (כי"צ). וכן בסמוך: ז] לא מצאתי פסוק זה כמ"ש כאן אך כי תשא בפרשת שמן המשחה כתוב 'ומשחת בו את אהל מועד וגו' ואת מזבח העולה'. וע"ל בכאן ואת מזבח, וכן נ"ל בפירש"י (ענב"ץ). וכנ"מ ול' וד"ו הגיהו אל המזבח והוסיף הש"מ לא יעלו, וכ"ה בת"כ פ' לו ובפרי"ד: ח] אית דגרסי כל אשר יגע בהם יקדש (פרי"ד). וכ"ה בכי"ב: ט] מקדשין את הראוי להם (ש"מ): י] לשרירי (*ש"מ): יא] לאותן (*ש"מ): יב] וכל שעה שפוקעין (כתה"י וש"מ): יג] חצות אין מועילין כו' הד"ל (הגרי"ב): יד] דלא היה צריך להחזירן (ש"מ). וכפ"י הס"ד ואת"כ מה"ד יצאו וכו' (גליון). ועי' דק"ס: טו] יעלו או דילמא הד"ל (שמכ"י וס"כ): טז] מיכא בשבת נמתק (ש"מ): יז] למערכה (כתה"י): יח] ת"ל כל (ש"מ): יט] נפקא תו בפדיון לחולין כ"ל (ש"מ): כ] ע' תוס"ק: כא] מק"ו דלינה א"כ אם עמוד השחר עושה לינה א"כ נפסלו בעמוד השחר ראשון. (ש"מ בשם מהר"ק): כב] עיכול כל"ל, וקמ' לחלות (עו"ש ועי' שם): כג] זוהי קושיא ע"ד התוס', ומכלל עד סה"ד נ"ל שהוא הג"ה, וכן מצאתי ס"ש דפוס קלאקא כפוף הדיבור שהוא הג"ה, ועי' במנחות דף ל ע"ל בתוס' (בה"ז): כד] נ"ל ושעמא (צי"ק): בה] נ"ל מדלא (צי"ק): בו] נ"ל דריך (צי"ק): בז] נ"ל ולא (צי"ק): בח] כי מטי בי שימשי נ"ל (ש"מ): בט] נ"ל שלחן (צי"ק): ל] נעו"ש גרים ועל כרחין וכו' נפסל כי נסדר וכו'. ופי' דהוא תירוץ על קושייתם לא] מיכא הגה"ה שייכא לפס"ל הקודם, עי' לות כג: לב] דעוד יצא דמה אמאי תרד לר"י כיון דכלי שרת כו' כנ"ל והשתא נמתק. ועי' תוס' מנחות דף ז ע"ל ד"ה ולין (וה"נ וצ"ק). ועי' חז"ל סי' יט סס"ק יג ועו"ש ובתה"מ שהקשו על גיר' זו: לג] המיכות המוקפות מצ"ש:

שיטה מקובצת

רב חסדא אמר עמוד השחר כו'. פי' רבה ורב חסדא שבני לתון חלות מעכלת שריר אלא ע"ג המזבח כדדרי' מדכתיב כל הלילה עד הבקר תן בקר לבקר. ודוקא על המזבח אבל אם היו למטה קודם חלות פיון שהיו בכלל חזרה ולא מצאתן בקרה של לילה על המזבח לא נתעכלו ועדיין ישנן בחזרה ומעילה. תפסר יקן (ב"ש): **לשלחן מדמינן ליה כו'.** וא"ת מאי חזיא לדמוייה לשלחן, נדמייה לשאר כלי שרת דהליגה מועלת בהם אפילו למה שלן בתוך כלי שרת. וי"ל משום דמזבח קבוע ושלחן קבוע (תוס' חיצוניות. ב"ש): **כלי שרת מהו שיקדשו את הפסולין.** [פי' בקונטרס הוא סבר דלענין פדיון בעי. א"ל תניתוה כו' א"ל לכתחלה ליקרב קמיבעיא לי]. פי' אם כלי שרת מקדש פסולין ליקרב לכתחלה כאילו עלו על המזבח דקי"ל דלא ירדו אז לא, ולא לענין פדיון מבעיא לי. (א"ל תניתוה) [בא מני תניתא] שקבלו פסולין וזרקו את דמו כו' ומדקתני שקבלו פסולים והדר זרקו פסולים (דפסולים לכתחלה) [ומשמע] דלכתחלה לא יעלו וכשרים בדיעבד ודוקא משום דקבלו פסולין וזרקו פסולים דנעבד דיפסל ליה בשר בזריקה פסולים דלא יעלו לכתחלה, אבל אם קבלו פסולים גרידא וזרקו כשרים דזריקה מעליא הוי לפי שקדשו כלי שרת אע"פ שקבלו פסולים, אפי' לכתחלה נמי יעלו לאימורים, וכמו כן הדם מזרק לכתחלה לפי דקדשו כלי שרת אע"פ שקבלו פסולים לכתחלה ליקרב. וקשה מדקתמר לכתחלה ליקרב קא מבעיא לי מכלל לכתחלה נמי קא מבעיא ליה ליקרב בדיעבד או לא, ולפ"ה לא היה לו לומר אלא ליקרב קא מבעיא לי. וע"ק דהכא משמע דר"י אית ליה דכלי שרת מקדשים לכתחלה ובפ"ק דמנחות (דף ז.) משמע דסבר אין מקדשים דבעיא מיניה ר"ל כו' [בכתוב בתד"ה לי] ופ"ה התם כגון שנטמאת דקר"ל אם עלתה לא תרד אבל אם נכנסה לכלי אינה בטיל כך קדושה ליקרב לכתחלה לגזבח, אלמא דפשיטא [ליה] התם דאין מקדשין והכא פשיט דמקדשין. וע"ק מנלן לדמויי פסול דם לפסול איברים, דהתם אין הפסול באימורין העולין לגזבח וא"כ אין לאסרו להעלותו לכתחלה בגבינ הפסול שבקבלת הדם, אבל היכא שהפסול בעולין עצמו אינו דומה לבכשירין להעלותו לכתחלה. לכן נראה לר"ת דה"פ כלי שרת מהו שיקדשו פסולים לענין דיעבד דאם עלו לא ירדו כגון מנחה שנטמאת ומתה בכלי שרת ועלתה ע"ג מזבח. וא"ת מאי מבעיא ליה פשיטא דאם עלו לא ירדו מיפוק לי' למזבח עצמו מקדש. וי"ל דה"מ באיברים דלא מפסיק מגל, והכא קא מבעיא ליה היכא דעדיה עוד בכלי שרת ע"ג המזבח דהכלי מפסיק ביניתיים ומשום מזבח לא קדשה, ומבעיא ליה דאם כלי שרת מקדשה לענין דאם עלו לא ירדו. ת"ש מבעיא ליה לענין קמיצים פסולים שאין המזבח מקדשם אם לא קדשו בכלי ואם [אין] הכלי מקדשם אין המזבח מועיל להם כלום. [ואע"ל] מניתה כשם שהמזבח מקדש וכו' אלמא כלי שרת מקדש פסולין לכל הפחות כשעבו בכלי על המזבח. וא"ל לכתחילה ליקרב קמיבעיא לי'. וא"ת מאי קאמר לכתחלה ליקרב קמבעיא לי, פשיטא דלא קדשי לכתחלה דהא אמר לעיל בזבחים דמם דהם הפסולים יפסוך לאמה מת המתחלה יפסך לאמה נעמא דהם לא יזרוק, אלמא כלי שרת אינו מקדש לכתחלה ליקרב דאי מקדש למה יפסכו. וי"ל דכל הני דבמתניתין יכול למהדייה דאיירי שעיבן בכלי חול דאבדו קדושתן. (מגמתו) [בא מני תניתא] שקבלו פסולים כו', ולזקן קבלו פסולים וזרקו פסולים שכבר נעשית הזריקה מע"ה אם עלו לא ירדו, הא אם קבלו פסולים גרידא [ס"ל, לא שייך דין זה דאם עלו לא

תורה אור השלם

1. שִׁבְעַת יָמִים תִּסְפֹּר לָךְ הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ: שמות כט, לז
2. לש"מ ופרי"ד צ"ל פסוק זה: קָרְבַן רֵאשִׁית תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ: ויקרא ב, יב ולינענ"ץ ד"ל צ"ל פסוק זה:
וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ: שמות ל, כח
3. וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ: שמות ל, כט

גליון הש"ס

גמ' לינה מועלת. עיין בפ"מ דף קי ע"ב תד"ה יצא: [תוס' ד"ה הילכתא וכו' ולא שייך למיפרך הילכתא למשיחא. ע' לעיל דף מה ע"ב בתוס' ד"ה הלכתא למשיחא וכו'] שם ד"ה כבש וכו' להכי איצטריך קרא. עי' מנחות דף מ ע"ב תוס' ד"ה כבש:

מוסף רש"י

אפילו הן על השלחן ימים רבים. כגון שאם ימים שעמד על השלחן קודם שבת הבאה (מנחות צ. מכת"י) **כבש מנין.** בכש הרי הוא כמזבח לכל דבר (המפרש תמיד כח:):

ליקוטים

אמרי בי רב מ"ט דרב חסדא וכו'. ולא מצינו בשום מקום שרב הונא יפרש טעם רב חסדא תלמידו, אלא דאי רב המנונא תלמידו של רב חסדא היה מפרש טעם רבו. הלכך בעל כרחך אמרי בי רב סתם רב המנונא תלמיד רב חסדא, אבל אמרי בי רב משמיה דרב הוא רב הונא תלמידו של רב. (יפוסי מנו"פ, סוף ערך רב המנונא תלמיד רב)

שיטה מקובצת

רב חסדא אמר עמוד השחר כו'. פי' רבה ורב חסדא שבני לתון חלות מעכלת שריר אלא ע"ג המזבח כדדרי' מדכתיב כל הלילה עד הבקר תן בקר לבקר. ודוקא על המזבח אבל אם היו למטה קודם חלות פיון שהיו בכלל חזרה ולא מצאתן בקרה של לילה על המזבח לא נתעכלו ועדיין ישנן בחזרה ומעילה. תפסר יקן (ב"ש): **לשלחן מדמינן ליה כו'.** וא"ת מאי חזיא לדמוייה לשלחן, נדמייה לשאר כלי שרת דהליגה מועלת בהם אפילו למה שלן בתוך כלי שרת. וי"ל משום דמזבח קבוע ושלחן קבוע (תוס' חיצוניות. ב"ש): **כלי שרת מהו שיקדשו את הפסולין.** [פי' בקונטרס הוא סבר דלענין פדיון בעי. א"ל תניתוה כו' א"ל לכתחלה ליקרב קמיבעיא לי]. פי' אם כלי שרת מקדש פסולין ליקרב לכתחלה כאילו עלו על המזבח דקי"ל דלא ירדו אז לא, ולא לענין פדיון מבעיא לי. (א"ל תניתוה) [בא מני תניתא] שקבלו פסולין וזרקו את דמו כו' ומדקתני שקבלו פסולים והדר זרקו פסולים (דפסולים לכתחלה) [ומשמע] דלכתחלה לא יעלו וכשרים בדיעבד ודוקא משום דקבלו פסולין וזרקו פסולים דנעבד דיפסל ליה בשר בזריקה פסולים דלא יעלו לכתחלה, אבל אם קבלו פסולים גרידא וזרקו כשרים דזריקה מעליא הוי לפי שקדשו כלי שרת אע"פ שקבלו פסולים, אפי' לכתחלה נמי יעלו לאימורים, וכמו כן הדם מזרק לכתחלה לפי דקדשו כלי שרת אע"פ שקבלו פסולים לכתחלה ליקרב. וקשה מדקתמר לכתחלה ליקרב קא מבעיא לי מכלל לכתחלה נמי קא מבעיא ליה ליקרב בדיעבד או לא, ולפ"ה לא היה לו לומר אלא ליקרב קא מבעיא לי. וע"ק דהכא משמע דר"י אית ליה דכלי שרת מקדשים לכתחלה ובפ"ק דמנחות (דף ז.) משמע דסבר אין מקדשים דבעיא מיניה ר"ל כו' [בכתוב בתד"ה לי] ופ"ה התם כגון שנטמאת דקר"ל אם עלתה לא תרד אבל אם נכנסה לכלי אינה בטיל כך קדושה ליקרב לכתחלה לגזבח, אלמא דפשיטא [ליה] התם דאין מקדשין והכא פשיט דמקדשין. וע"ק מנלן לדמויי פסול דם לפסול איברים, דהתם אין הפסול באימורין העולין לגזבח וא"כ אין לאסרו להעלותו לכתחלה בגבינ הפסול שבקבלת הדם, אבל היכא שהפסול בעולין עצמו אינו דומה לבכשירין להעלותו לכתחלה. לכן נראה לר"ת דה"פ כלי שרת מהו שיקדשו פסולים לענין דיעבד דאם עלו לא ירדו כגון מנחה שנטמאת ומתה בכלי שרת ועלתה ע"ג מזבח. וא"ת מאי מבעיא ליה פשיטא דאם עלו לא ירדו מיפוק לי' למזבח עצמו מקדש. וי"ל דה"מ באיברים דלא מפסיק מגל, והכא קא מבעיא ליה היכא דעדיה עוד בכלי שרת ע"ג המזבח דהכלי מפסיק ביניתיים ומשום מזבח לא קדשה, ומבעיא ליה דאם כלי שרת מקדשה לענין דאם עלו לא ירדו. ת"ש מבעיא ליה לענין קמיצים פסולים שאין המזבח מקדשם אם לא קדשו בכלי ואם [אין] הכלי מקדשם אין המזבח מועיל להם כלום. [ואע"ל] מניתה כשם שהמזבח מקדש וכו' אלמא כלי שרת מקדש פסולין לכל הפחות כשעבו בכלי על המזבח. וא"ל לכתחילה ליקרב קמיבעיא לי'. וא"ת מאי קאמר לכתחלה ליקרב קמבעיא לי, פשיטא דלא קדשי לכתחלה דהא אמר לעיל בזבחים דמם דהם הפסולים יפסוך לאמה מת המתחלה יפסך לאמה נעמא דהם לא יזרוק, אלמא כלי שרת אינו מקדש לכתחלה ליקרב דאי מקדש למה יפסכו. וי"ל דכל הני דבמתניתין יכול למהדייה דאיירי שעיבן בכלי חול דאבדו קדושתן. (מגמתו) [בא מני תניתא] שקבלו פסולים כו', ולזקן קבלו פסולים וזרקו פסולים שכבר נעשית הזריקה מע"ה אם עלו לא ירדו, הא אם קבלו פסולים גרידא [ס"ל, לא שייך דין זה דאם עלו לא

שיטה מקובצת (המשך)

ירדו דומיא לי יבאו לידי עלייה דכיון שנתקבל הדם בפסול לא יבאו לידי חזרה אלא יפסוך לאמה אלמא אין כלי שרת מקדש לכתחלה לגזבח ולא נהנין מדרבנן אלא דאי רב המנונא תלמידו של רב חסדא היה מפרש טעם רבו. הלכך בעל כרחך אמרי בי רב סתם רב המנונא תלמיד רב חסדא, אבל אמרי בי רב משמיה דרב הוא רב הונא תלמידו של רב. (יפוסי מנו"פ, סוף ערך רב המנונא תלמיד רב)

תורה אור השלם

1. שִׁבְעַת יָמִים תִּסְפֹּר לָךְ הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ: שמות כט, לז
2. לש"מ ופרי"ד צ"ל פסוק זה: קָרְבַן רֵאשִׁית תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ: ויקרא ב, יב ולינענ"ץ ד"ל צ"ל פסוק זה:
וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ: שמות ל, כח
3. וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ: שמות ל, כט